

Lärarhögskolan i Stockholm KURSPLAN

Institutionen för individ,
omvärld och lärande

ISP01N

Fastställd: 2001-08-24

Reviderad: 2005-08-31

Reviderad: 2005-12-21

Reviderad: 2006-06-16

Versionsnr: 4

Kursplanen gäller fr. o m termin H06

1(5)

OLIKA PERSPEKTIV PÅ SPECIALPEDAGOGIK, 20 poäng Different perspectives on Special Education, 20 Credit Points/30 ECTS

LÄRDOK-kod: ISP01N

1 BESLUT OCH RIKTLINJER

Kursplan för kurs inom det specialpedagogiska programmet på 21-40 poäng omfattande 20 poäng i specialpedagogik. Kursansvarig institution är Institutionen för individ, omvärld och lärande.

Kursplanen har godkänts av Institutionen för individ, omvärld och lärande 2001-06-15 och fastställts av Utbildningsnämnden 2001-08-24. Revidering av kursplanen är beslutad av prefekten vid Institutionen för individ, omvärld och lärande 2005-08-29 och fastställd av Nämnden för grundutbildning, forskning och forskarutbildning 2005-08-31. Revidering av kursplanen är beslutad av institutionsstyrelsen vid Institutionen för individ, omvärld och lärande 2005-12-14. Kursplanen är fastställd av Nämnden för grundutbildning, forskning och forskarutbildning (GRUFF) 2005-12-21. Revidering av kursplanen är beslutad av prefekten vid Institutionen för individ, omvärld och lärande 2006-06-14. Kursplanen är fastställd av Nämnden för grundutbildning, forskning- och forskarutbildning (GRUFF) 2006-06-16.

2 FÖRKUNSKAPSKRAV

Antagen till det specialpedagogiska programmet.

3 SYFTE

Syftet med kursen är att:

- Utveckla kunskaper om olika teoretiska perspektiv på specialpedagogik och deras grundläggande begrepp.
- Introducera studenter i vetenskapsteori och forskningsmetodik samt utveckla deras förmåga att använda mindre undersökningar och skriftliga redogörelser.
- Förstå den specialpedagogiska yrkesrollen ur ett historiskt och nutida perspektiv
- Fördjupa kunskaperna om olika perspektiv på kulturella föreställningar om barn och ungdomar.
- Fördjupa kunskaperna om individens lärande i olika pedagogiska miljöer.
- Utveckla kunskap om och förståelse för interaktionen individ- grupp -organisation och samhälle i relation till demokrati, funktionshinder, genus och etnicitet
- Utveckla kunskaper som förebygger hinder för lärande samt granska organiserandet av olika specialpedagogiska verksamheter.

- Utveckla kunskaper om tekniska hjälpmedel, läromedel och programvaror som finns för personer i behov av särskilt stöd.

4. INNEHÅLL OCH UPPLÄGGNING

Moment 1, 10 p består av:

- Introduktion till vetenskapsteori och forskningsmetodik
- Didaktiska perspektiv på individens utveckling och lärande
- Interaktion individ- pedagogisk miljö och lärande.
- Nationella och internationella styrdokument
- Fältstudier: Olika verksamheters organisation av specialpedagogiska insatser och specialpedagogers yrkesroller.

Moment 2 , 10 p består av:

- Vetenskapsteori och forskningsmetod, fortsättning
- Perspektiv på specialpedagogik
- Funktionshinder, delaktighet, integrering och inkludering
- Specialpedagogiskt förebyggande arbete. Pedagogiska insatsers legitimitet i pedagogiskt/specialpedagogiskt arbete..
- Hjälpmedel och läromedel

Fältstudier: Att fördjupa kunskaper om olika verksamheters organisation av specialpedagogiska insatser och specialpedagogers roll och funktion

Genom hela kursen ska studenternas undersökande, reflekterande och dokumenterande förmågor utvecklas och frågeställningar kring den kommande specialpedagogiska professionen bearbetas.

Kursen uppmärksammar demokrati och mänskliga rättigheter samt har ett genus-, etnicitets- och miljöperspektiv. Kursen genomförs via föreläsningar, litteraturstudier, arbete i studiegrupp och basgrupp samt genom fältstudier. Under kursens gång ges studenterna möjlighet att påverka kursens arbetssätt. Kursen förutsätter tillgång till Internet. Viss kommunikation, dokumentation och informationssökning sker via Internet och studenternas e-postkonto. Kursen utvärderas elektroniskt.

5 EXAMINATION

Som betyg på kursen används något av uttrycken Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Examination på moment 1 är en individuell skriftlig inlämningsuppgift. Även moment 2 examineras genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift.

På moment 1 används betygen Godkänd och Underkänd och på moment 2 används betygen Väl Godkänd, Godkänd och Underkänd. För att erhålla betyget Godkänd på hel kurs krävs godkänt resultat på båda momenten. För betyget Väl Godkänd på hela kursen krävs Godkänd på moment 1 och Väl Godkänd på moment 2.

Studenter med godkänt resultat ska på begäran erhålla kursbevis.

6 KURSLITTERATUR OCH ÖVRIGA LÄROMEDEL

Ahlberg, A. (2005). *Lärande och delaktighet*. Lund. Studentlitteratur. (s162)

Askkan, J. & Satao, S. O. (2003) *Utvecklingspsykologiska perspektiv på barns uppväxt*. Stockholm. Liber. (300 s).

Dysthe, O. (2003). *Dialog, samspel, lärande*. Lund. Studentlitteratur. (valda delar, 150 s)

Fischbein, S. & Österberg, O. (2003) *Mötet med alla barn – ett specialpedagogiskt perspektiv*. Stockholm. Gothia. (230 s)

Förhammar, S. & Nelson, M.C. (2004). *Funktionshinder i ett historiskt perspektiv*. Lund: Studentlitteratur. (200 s) Valda delar.

Gustavsson, A. red. (2004). *Delaktighetens språk*. Lund: Studentlitteratur (237 s) Valda delar.

Haug, P. (1998). *Pedagogiskt dilemma: Specialundervisning*. Skolverket: Liber förlag. (68 s)

Läroplaner för den obligatoriska skolan, förskolan och de frivilliga skolformerna. Stockholm: Utbildningsdepartementet. (ca 50 s).

Nilholm, C. (2003). *Perspektiv på specialpedagogik*. Lund. Studentlitteratur.

Norman, K. (1996) *Kulturella föreställningar om barn. Ett socialantropologiskt perspektiv*. Stockholm. Rädda Barnen. (225 s)

Patel, R. & Davidson, B. (2003). *Forskningsmetodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund. Studentlitteratur. (150 s).

Qvarsell, B. (2001) Pedagogik i barns socialisation – texter om ingripandets legitimitet... *Barnpedagogiskt forum. Forskningsrapporter, nr 64*. Stockholms Universitet. Pedagogiska institutionen

Qvarsell, B (2004). Barnens bästa som globalt problem. Om barns rättigheter och kultur i internationell pedagogisk belysning. *Utvecklingspsykologiska seminariets skriftserie, nr 70*. Stockholms universitet: Pedagogiska institutionen.

Sahlin, B. (2004) *Utmaning och omtanke: en analys av handledning som en utvidgad specialpedagogisk funktion i skolan med utgångspunkt i tio pionjärs berättelser*. Stockholm: HLS förlag (s. 22-52)

Skidmore, D. (1996). Towards an integrated theoretical framework for research into special educational needs. *European Journal of Special Needs Education*, 11. s 33 – 47. (14 s)

Standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet. UNESCO (1995). Stockholm: Gotab (adress Gotab 13 250, Stockholm). (40 s)

Stensmo, C. (2002). Vetenskapsteori och metod för lärare. Uppsala: Kunskapsföretaget i Uppsala AB. (136 s.)

Svenska Unesco. (1996). Salamanca-deklarationen och handlingsram för undervisning av elever med behov av särskilt stöd. Svenska Unescorådets skriftserie nr 4/96. (37 s)

Söder, M. (red.) (2005) *Forskning om funktionshinder*. Lund: Studentlitteratur (155 s) Valda delar.

Trost, J (2005). *Kvalitativa intervjuer*. Lund: Studentlitteratur (146 s.)

Tössebro, J. (red.) (2004) *Integrering och inkludering*. Lund: Studentlitteratur. (201 s) Valda delar.

Vetenskapsrådet (2002). Forskningsetiska principer inom humaniora och samhällsvetenskap. <http://db2.ordform.com/vrshop/> (kategori Humaniora/samhällsvetenskap) (11 s).

Woodhead, M. (1999) Reconstructing Developmental Psychology – some first steps. I: *Child & Society*. Vol.69. Nr 1. s 3 – 19.

Tekniska hjälpmedel
www.hi.se Hjälpmedelsinstitutet
www.sit.se Specialpedagogiska institutet

Valbarlitteratur:

Helldin, R. (1998). *Kommunerna och den specialpedagogiska verksamheten. - I dag och i morgon*. Stockholm: LHS förlag (220 s)

Holst, J. Langager, S. Tetler, S. (2004) Specialpedagogik i en brytningstid. Viborg. Systime Academic. (190 s).

Oliver, M. (1996). *Understanding disability. From Theory to Practice*. New York. Palgrave. (170 s).

Westling Allodi, M. (2005). Specialpedagogik i en skola för alla. Granskning av specialpedagogiska verksamheter i en svensk kommun. *Individ, omvärld och lärande. Forskningsrapport nr 27*. Stockholm. Lärarhögskolan.

Webb-material på svenska och engelska

www.skolverket.se

lagar och regler

styrdokument

statistik

www.european-agency.org

The European Agency for Development in Special Needs Education